

HRVATSKI PLANINAR

Viestnik „Hrvatskoga planinarskoga društva“ u Zagrebu.

XXVI. glavna skupština „Hrvatskoga planinarskoga društva“ u Zagrebu.

Glavna skupština hrv. planinarskoga društva za g. 1900. obdržavala se je dne 2. svibnja 1900. u društvenim prostorijama u Zagrebu (Bregovita ulica, 3.), budići da se o uskrstnim praznicima sazvana skupština nije mogla držati poradi premalea broja prisutnih članova.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika. — 2. Izvještaj tajnikov o radu g. 1900. — 3. Izvještaj blagajničar o društvenoj blagajni g. 1900. — 4. Prijedlozi odbora i članova. — 5. Izbor upravnoga odbora i nadzornoga vijeća za g. 1901.

Skupštini je predsjedao: Predsjednik Miroslav grof Kulmer, zapisnik vodio: Dr. Oton Kučera.

Predsjednik otvorio skupštinu u $8\frac{1}{2}$ sati na večer, konstatovavši, da se skupština prema pravilima može držati i pozdravi prisutne članove, naglašujući patriotičnu zadaću društva. Zatim dade riječ tajniku Dr. Otonu Kučeri, da pročita izvješće o radu upravnoga odbora.

Izvješće o radu upravnoga odbora za g. 1900.

Slavna skupštino!

Svršetkom 19. stoljeća završilo je i hrvatsko planinarsko društvo dvadeset i petu godinu svoga života — prvu četvrt vijeka svoga. Ako uzmemo na um, da je te godine austrijski turistički klub navršio 32., a austrijski alpinski klub svoju 22. godinu života, možemo sa zadovoljstvom ustvrditi, da Hrvati u turističkom smjeru idu u prvim redovima. Prema zaključku lanske glavne skupštine, da se dvadeset i pet godišnjica društva proslavi čednim no dostojnim načinom, odredio je odbor proslavu za dan 29. lipnja g. 1900. s ovim programom: 1. Odjelazak izletnika na Sljeme dne 29. lipnja u 6 sati u jutro sa Jelačićeva trga. 2. U 10 sati sv. misa pod piramidom uz pratnju glazbe. 3. U 11 sati kratka

svečana sjednica pred planinskom kućom u kojoj se čita osvrt na prvu četvrt vijeka hrv. plan. društva. 4. Otkrivanje slike prvoga društvenoga predsjednika Dra. Schlossera — Klekovskoga. 5. Veselica po volji. Osim toga imao se je izdati svečanosni broj H. P. sa sadržajem prema svečanoj zгодi. Akoprem je vrijeme prvi dio svečanosti pokvarilo, jer je kiša cijeli dan padala, našlo se na okupu ipak oko 300 izletnika, koji se ne dadoše preplašiti. Program se je svečanosti morao stegnuti poradi veoma skučenih prostorija na minimum. Svečanosni je broj izišao mjeseca srpnja u dostoјnom iuhu i urešen sa 12 slika s prilozima od urednika Hirca, Gjure Arnolda, Dr. Franje Markovića, Milivoja Podravskoga, Dra, Lazara Cara i tajnika Dra. Kučere. Na kraju je dodan imenik članova u g. 1875., 1884. i 1900.

I ovom je prilikom ugodna dužnost odboru zahvaliti se najusrdnije svima, koji su ga podupirali u priređenju ove svečanosti naročito prinosnicima za svečanosni broj, slavnому pjevačkomu društvu »Slogi« pa gospodi kateheti Martinu Dogši, gradskomu šumaru Dejanu i Antunu Herguli.

Na uspomenu 25-godišnjice napose je štampan imenik članova u g. 1900., te su 2 primjerka uokvirena: jedan za društveni lokal, drugi za planinarsku kuću na Sljemenu, a po jedan je eksemplar poslan podružnicama : Visočici, Strahinčici i Papuku.

Ako se sada osvrnemo na život društva u prošloj godini, možemo zabilježiti makar i malen napredak: društvo je opet svrnuo na stazu mirnoga i složnoga rada na osnovi novih pravila svojih, koja mu daju širu podlogu u podružnicama. U prošloj se je godini naime osnovala nova podružnica društva »Papuk« u Požegi sa 50 članova, te je društvo u drugoj godini svoga života po novim pravilima imalo u svemu tri podružnice: »Visočicu« u Gospiću s 57 članova, »Strahinčicu« u Krapini sa 47 članova i »Papuk« u Požegi sa 50 članova. No kako je svaki početak težak, ove podružnice ne pokazuju još onoga života, koji bi se smio očekivati: uzprkos ponovnoj molbi odbora dobili smo do danas samo od jedne izvještaj o radu u god. 1900. Bit će glavna zadača bližnje budućnosti društvenoga života, da uspostavi što življvu svezu između podružnica i središnjega društva i da misao podružnica što više raširi po čitavoj zemlji. U tom smo znatno zaostali iza bratskih društava. Česko turističko društvo n. pr. imalo je g. 1900. u središnjem društvu 945 članova, a u 34 svoje podružnice 2300 članova, dok je n. p. društvo imalo u polovini g. 1900. u središnjem društvu 321 člana, a u 3 svoje podružnice 153 člana, ukupno 475 člana.

Slovensko pak planinsko društvo, koje postoji 8 godina, imalo je koncem g. 1900. u središnjem društvu 630 članova, a u 7 podružnica 703 člana, u svemu 1333 člana.

Prema veoma čednim sredstvima društva, nastojao je odbor, da udovolji svojoj zadaći koliko može na sve strane društvenoga smjera.

Društveni organ H. P. izlazio je uredno cijelu godinu 1900. i u njem 31 članak, koji se gotovo svi tiču hrvatskih krajeva i osim toga je urešen bio

sa 20 slika. Organ je ovaj vidljiva sveza između centrale i podružnica, pa između h. p. d. i izvanjih bratskih, naročito slavenskih društava.

U svojih 9 odborskih sjednica, držanih u g. 1900., vijećao je odbor o različnim sredstvima za promicanje društvenih ciljeva u vremenu, koje je sveudilj nepogodno razvijanju društvenoga života.

Pokazalo se je, da uzlaz na Klek treba znatnih popravaka. Budući, da sredstva društva ne dosiju za oveće gradnje, društvo se je obratilo na vis. kr. zemaljsku vladu s molbom za potporu i vis. kr. zemaljska vlada doznačila u to ime potporu od 160 kruna. Kako je u prošloj sezoni bilo vrijeme odmaklo, popravak se već nije mogao izvesti, nego će se uz živu potporu vrloga društvenoga člana g. Finka u Ogulinu izvesti u ovogodišnjoj sezoni.

Podružnici Strahinčici doznačena je potpora od 50 kruna za izgradnju puta na Sv. Tri Kralja.

Drvena piramida na Plješivici, sagrađena prije 20 godina, tako je trošna, da se mora porušiti, na što je odbor i pristao. Bit će briga društva, da uz pomoći općine, koje imaju interesa pri tom, sagradi na toj točki novu piramidu.

Kako pučanstvo grada Zagreba sveudilj raste, uvećava se i broj izletnika na Sljeme, pa nastaje potreba da se prostorije na Sljemenu rašire. Odbor se je obratio molbom na sl. gradsko zastupstvo grada Zagreba, da bi društvu u društvene svrhe doznačilo stalnu godišnju potporu i sagradilo u blizini planinarske kuće oveću sušu za zaklon od nevremena. Nadamo se, da će gradsko zastupstvo, koje je i do sada krjepko podupiralo nastojanje društva, blagohotno uvažiti molbu društva.

Davna želja, da se izradi ponorama sa Sljemena blizu je da se ispuni: vrli stručnjak geograf dr. Ruvarac dovršio je na molbu odb. gotovo posao, pa se možemo doskora nadati, da će ju članovi dobiti u ruke, a tim će, nadamo se, naše Sljeme mnogo dobiti.

Slab je uspjeh postignut s društvenim sastancima: osim zajedničkog izleta na Sljeme dne 29. lipnja, nije došlo ni do jednoga zajedničkoga većega izleta. Odbor je doduše snovao još jedan izlet na Strahinčicu dne 6. kolovoza, ali do njega nije došlo, kao ni do sastanka s novim turističkim društvom »Liburnijom« na Velebitu u drugoj polovini kolovoza. Čini se, da su općene prilike naše još uvijek nezgodne za veće zajedničke izlete, pa će se društvo morati i dalje zadovoljeti s izletima malih privatnih skupova, a u glavnom nastojati oko toga, da otvorene puteve drži u redu i prema sredstvima stvara nove.

U nutarnjoj upravi društva izvedne su neke nužne uredbe: pitanje o razšiljanju društvenoga organa uređeno je nakon svakovrsnih poteškoća konačno, nove društvene knjige za članove i spise uređene su, no preostaje još uređenje malene, ali ipak vrijedne društvene knjižnice.

Glede društvenih prostorija odlučio je odbor, da ostane u dosadanjim prostorijama, dok ne dođe do gradnje književničkoga doma, gdje bi društvo u zajednici s drugim društvima mogle naći zgodnije i jeftinije prostotije.

Žalosna nam je dužnost sjetiti se onih članova, koji su nas u g. 1900. za uvjek ostavili. U prvom je to redu mnogo zasluzni bivši predsjednik Josip Torbar, vjeran član društva od njegova osnutka. Odbor je u mjesto vijenca dao 20 kruna u humanitarne svrhe, kondolirao rodbini, a na sprovodu su društvo zastupali podpredsjednik Lenuci i tajnik Kučera. U znak zahvalnosti i na trajni uspomenu odlučio je odbor naručiti sliku Torbarovu, koja će se namjestiti u planinarskoj kući na Sljemenu. Slava Josipu Torbaru!

Osim mnogogodišnjeg tajnika Lihla spomenutoga već u posljednjoj glavnoj skupštini, izgubilo je središnje društvo članove: Miju Makar-Gehera, posjednika u Zagrebu, dra. Lovru Vidrića, odvjetnika u Zagrebu; članove podružnica: Josipa Jurkovića u Krapini, Emila Badovinca, kr. domobr. majora u Gospiću i Antuna Mikulića, župnika u Požegi. Časna im bila uspomena u našem društvu!

S osobitom je radošću društvo stupilo u tijesnu svezu s novo osnovanim turističkim društvom »Liburnijom« za Dalmaciju i s »bugarskim turističkim društvom« u Sofiji, kojemu smo poslali sve dosadanje godišnjake H. Pl. te je sada u svezi sa svima slavenskim tur. društvima. —

Prema općenim prilikama i skromnim sredstvima društva, nastojao je odbor da uzradi, što zna i može za ciljeve i raširenje društva; s uspjehom se velikim ne može da pohvali; broj je članova doduze porasao od 399 u god. 1899., na 475, no glavna mu se je briga ograničila na to, da uzdrži ono, što već postoji i da preko svoga organa po malo djeluje, kako bi se ljubav za prirodne krasote više raznihala i danas sutra razmahala u mnogo većoj mjeri, nego što je danas.

Tim završujemo naše izvješće i mirno očekujemo Vaš sud, znajući, da smo učinili, što smo mogli, u korist i na procvat našega društva, pa izrazujemo živu želju, da bi novoj upravi pošlo za rukom, ne samo održati na okupu i u redu, sve, što već imamo, nego također nove uredbe stvoriti, koje će društvo dovesti do bujnijega života u novom dvadesetom vijeku. —

Skupština je izvješće tajnika primila s odobrenjem jednoglasno na znanje pošto se nije nitko javio za riječ k ovom izvještaju.

Za tim pročita tajnik još izvješće društvene podružnice »Visočice« u Gospiću o njezinu radu u g. 1900., koje je glavna skupština primila s odobrenjem na znanje.

Tajnik pročita još i brzjavni pozdrav skupštini od društvene podružnice »Papuka« u Požegi, koji glasi: »Živili dični učesnici; zaključili u procvat društva, roda i otačbine. Papuk.«

Iza toga dade predsjednik riječ blagajniku g. Ivanu Exneru, da izvesti o društvenoj blagajni u g. 1900. Izvješće je glasilo:

Imovina.

Bilanca za godinu 1900.

Dugovina.

1. Ostatak gotovine šted. knjiga	3484.04	1. Neplaćeni računi conto vino	138.40
2. Vrijednost inventara:		2. " " invent.	16.40
a Piramida na Sljemenu	6200.—	3. Čista imovina	15.845.60
b " "	1800.—		
c Paviljon kod Kralj. zdenca	540.—		
d Vlastita kuća na Sljemenn	1400.—		
e Inventar u istoj	180.—		
f " planin. kući	1000.—		
g " družtv. prostorija	400.—		
h " Podsusedu	200.—		
	11.720.—		
3. 6 kom. družtv. znakova	7.68		
4. Zaliha vina na Sljemenu	272.40		
5. Vrednost biblioteke	360.—		
6. " tiskanica	156.28		
		kruna 16.000.40	kruna 16.000.40

Zaključni račun za godinu 1900.

1. Blagajnički ostatak	3.386.—	1. Stanarina za družt. prostorije	243.—
2. Članarina	1.798.—	2. Iventara i druge nabavce	265.50
3. Prinos podružnice u Požegi	70.—	3. Za uređenje puta na Klek	268.40
4. Preplate na list	43.20	4. Tiskari za list	1.031.14
5. Družtv. znakovi i inni prihodi	19.30	a Uredniku za list	361.90
6. Najamnina	200.—	b Nagrada suradnicima	48.20
7. Stanarina u vlastitoj kući	72.—	c Odprema lista	132.60 1.573.84
8. Noćenje u plan. kući	17.60	5. Inkasatoru	70.—
9. Kamati	65.75	6. Conto vino i pivotočne	917.97
10. Conto vinotočne	1.150.00		
	Ukupno kr. 6.822.75		Ukupno kr. 3.838.71
	razhod kr. 3.338.71		blagajnički ostatak 3.484.04

Blagajnički ostatak kruna 3 484.04

Ukupni primitak u krunama 6.822.75

slovom tri hiljade četiri sto osamdeset i četiri krune 04 filira.

Pregledano po revisionalnom odboru i u redu pronadljeno.

Zagreb 14./4. 1901.

Iv. Exner.

Rikardo Flögel.

Hergula.

Rusan.

Na to izvješće reče g. A. Hergula, da je nadzorno vijeće za g. 1900. pregledalo i u potpunom redu našlo račune, pa predlaže, da glavna skupština dade apsolutorij za g. 1900. blagajniku i cjelokupnomu upravnому odboru. Skupština je prijedlog jednoglasno prihvatile.

Blagajnik izvješćuje napose o troškovima društva do sada za izdavanje družvenoga organa »Hrvatskoga Planinara« iz kojega izlazi, da ti troškovi prelaze snagu društva, pa upozoruje, da će glavna skupština u toj stvari morati stvoriti posebnu odluku. Predsjednik izjavljuje, da će se o tom raspravljati kod 4. točke dnevnoga reda, koja sada dolazi na red.

Član Gj. Justić, predlaže, da se članarina od sada ne ubire oko polovine, nego odmah u početku upravne godine t. j. u siječnju. Nakon kratke debate složila se skupština u zaključku primljenom jednoglasno: Članarina se ima od sada ubirati početkom godine, najkasnije u travnju.

Član Justić predlaže, da se urednik društvenoga lista svakako bira u odbor, kako bi vazda bio u svezi s upravom društva. Nakon kratke debate skupština odbija ovaj prijedlog, izjavljujući, da je redakcija društvenoga lista stvar upravnoga odbora, koji ju može povjeriti osobi u odboru ili izvan njega, prema svojoj uviđavnosti.

Prelazi se na raspravu o daljem izdavanju društvenoga lista na osnovi blagajnikova izvješća. Nakon živahne debate u kojoj su učestvovali gotovo svi članovi skupštine, složila se je skupština u prijedlogu dra. Augusta Langhoffera, da se do konca ove godine izdaje »Hrv. Planinar« u dosadanjem formatu i opsegu, ali da s obzirom na slabe materijalne prilike izlazi svakoga drugoga mjeseca s oznakom dvostrukog broja.

Član g. Hergula predlaže, da bi skupština odredila jedan izlet na Sljeme u lipnju i još nekoliko izleta drugamo u ovom ljetu. Tajnik Dr. Kučera misli da bi trebalo upriličiti u prvom redu izlete u sjedišta društvenih podružnica. Skupština prepusta novomu odboru, da premi prilika na on sâm izradi program za društvene izlete u ovom ljetu.

Blagajnik g. Exner iznosi pred skupštinu pitanje o novoj gradnji posvema trošnoga čardaka na Plješivici kraj Jaske. Nakon kratke debate prepusta skupština novomu odboru, da on odredi u toj stvari, što nađe za shodno.

Prelazi se na posljednju točku dnevnoga reda: izbor novoga upravnoga i nadzornoga odbora za g. 1901. Član Hergula predlaže skupštini jednu listinu Budući da joj nema ni s koje strane prigovora, predlaže predsjednik, da se izbor obavi per acclamitionem, na što skupština i pristaje. Prema tomu su jednoglasno izabrani za g. 1901.

a) u upravni odbor:

Za predsjednika: g. Miroslav grof Kulmer;

za podpredsjednike: gg. Milan Lenuci i Ivan Stožir;

za odbornike: gg. Mirko Broz, Ivan Exner, Antun Hergula, Dragutin Hirc, Gjuro Justić, Tomo pl. Kos, dr. Oton Kučera, dr. August Langhoffer, Franjo Margreitner, dr. Franjo pl. Marković, Vjekoslav Novotny i Josip Radković.

b) u nadzorni odbor:

Gg.: Josip Rusan, Rikard Flögel i Josip Prigl.

Tim je dnevni red iscrpljen i predsjednik zaključuje skupštinu zahvaljujući se svima, koji su došli. Skupština odvraća poklikom: Živio predsjednik.

II. Glavna skupština hrvatske planinarske podružnice „Visočice“ u Gospiću.

Dne 1. travnja o. g. u 6 sati poslije podne obdržavana je II. glavna skupština podružnice »Visočice« u prostorijama hrvat. čitaonice »Ličke Vile« s ovim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednikov (odnosno zamjenikov)
2. Izvještaj tajnikov o prošlogodišnjem radu podružnice.
3. Izvještaj blagajnikov.
4. Opredjeljenje ovogodišnjih podružničkih izleta i inog društvenog rada.
5. Možebitni prijedlozi u podružničku korist ili svrhu (ponajpače nabava podružničkog znaka).
6. Ponovno pretresanje i nadopunjene podružničkih pravila »Visočice.«
7. Izbor novoga upravnog i nadzornog odbora.

U odsutnosti podružničkog predsjednika g. nadšumara Mile Drenovca, ustanovljuje najstariji podružnički član, g. um. satnik Ljudevit Kekić, da je dovoljan broj (25) podružničkih članova prisutan i otvara II. glavnu skupštinu »Visočice.« Pozdravivši toplim riječima sve pridošle članove »Visočice«, a napose presvjetloga gosp. B. pl. Budisavljevića, imenuje za ovjerovljenje zapisnika gg. Mitu Orlića, kr. žup. šk. nadzornika i Petra Petaja, kr. sudb. vjećnika a za skrutatore gg.: Dra. Marušića Josipa, profesora i katehetu, te Kovačevića Ivica, sudbenog prislušnika. Za tim pročita podružnički tajnik g. Dragutin Franić, kr. profesor, svoj izvještaj o prošlogodišnjem radu »Visočice.«

Od poslednje »konstituirajuće skupštine »Visočice,« držane dne 20. kolovoza 1899. pod predsjedanjem presvjetlog gospodina B. pl. Budisavljevića bio je u glavnome ovaj podružnički rad:

Dne 14. studena 1899. poslana su u toj skupštini jednoglasno prihvaćena podružnička pravila »Visočice« putem kr. kot. oblasti u Gospiću na potvrdu visokoj kr. zem. vlasti u Zagrebu, ali ih je visoka vlada nepotvrđena na dopunjene natrag povratila.

Početkom god. 1900. uzeo je podružnički tajnik pribirati nove članove i prijatelje oko »Visočice,« pak mu je pošlo za rukom, da su se 44 nova podružnička člana upisala. — Radi premještenja izgubila je »Visočica« 6 članova, a član joj i neprežaljeni domobranski major g. E. Badovinac preminuo je, te mu »Visočica« i ovom prilikom kliče: Slava!

Dne 24. lipnja 1900. poslije podne bio je podružnički izlet u Borovgaj (kraj Jasikovca, nedaleko Gospića), gdje su razgledani bujni borovi, nasadi na krasu, i gdje se je 17 podružničkih članova ugodno i prijateljski u božjoj prirodi pozabavilo.

Na tome sastanku, oduševljen lijepim društvenim skladom, pozva g. Josip Nikšić, trgovac, sve članove, »Visočice« na izlet na njegovo imanje u Trnovac, pod Oštrim Kozjakom, na pregledavanje započetih tamošnjih rudokopa i drugih prirodnih ljepota.

Dne 1. srpnja 1900. poslije podne uputi se družba od 22. osobe (među tima i dva gimnazijalca) put Trnovca k Oštrom Kozjaku, na koga se nekoji članovi uspeše, da so nadive prekrasnom izgledu na Ličko polje i da razgledaju poviše započete rudokope i milovidnu trnovačku okolinu i sam Trnovac, tu djedovinu slavnih Rukavina, branitelja doma i prijestolja. Dok su izletnici u svježem gorskom zraku krijeplili duh i jačali tijelo, dotle su marne i uježne ruke

kućedomaćice, gdje Nikšić i njezinih milolikih pomagačica (gdjice Marijane i Dragice) pripremili slasna jela, žarka pila i ostalu svaku djakoniju, samo da što lješe počaste svoje pozvanike. Ta nezaboravna i ugodna zabava donese istarskoj družbi sv. Cirila i Metoda 13 kruna.

Dne 15. srpnja 1900. poslijе podne bio je podružnički zabavai sastanak u Jasikovcu, gdje se je prečasni gosp. domaći župnik i opat Franjo Canjuga osobitim »bene-faktorom« iskazao.

Poziv za izlet na Sv. Brdo (1753 m.) za 8. i 9. rujna 1900., kamo je »Visočicu« bilo brzojavno pozvalo planinarsko društvo »Liburnija« iz Zadra nije uspio — radi zla vremena. — U isto doba je podružnički tajnik radi proučavanja zemljopisnih i turističkih prilika udario bi preko Otočca i Švice na Krasno te se preko Kosinja i Perušića natrag vratio.

Dne 16. prosinca 1900. držao je podružnički tajnik u prostorijama hrvatske čitaonice »Ličke vile« u Gospču javno predavanje »O pariškoj svjetskoj izložbi 1900.,« koju je posjetio sa svojim drugom i podružničkim članom g. prof. Dr. Josipom Marušićem. Ulaznina (po volji) namijenjena turističkim potrebama gospičke planinarske podružnice »Visočice,« dala je u tu svrhu čistog prihoda 22 krune.

Hrvatsko planinarsko društvo u Zagrebu, priredilo je u proslavi svoje 25. godišnjice, dne 29. lipnja 1900., izlet na Sljeme, na koji je i »Visočicu« pozvalo, ali se ona radi daljine puta nije mogla odazvati.

Radi nepovoljna vremena god. 1900., radi dulje odsutnosti podružničkog tajnika, koji je u najboljem jeku izleta (u mjesecu srpnju i kolovozu), bio je na putu u Pariz i natrag, pak radi premještenja podružničkog predsjednika iz Gospića, to »Visočica« pri najboljoj volji i spremi nije mogla te godine veće djelatnosti razviti.

I ovdje se mora istaknuti, da je upravni i nadzorni odbor »Visočice« dne 8. siječnja (1900. god.) i dne 9. siječnja (1901. god.) čestitao krsno ime sv. Stevana, presvjetlomu gospodinu B. pl. Budisavljeviću, zamolivši ga ujedno i za dalju blagovolju prema »Visočici,« kojoj je B. pl. Budisavljević prvi začetnik i prvi zaštitnik.

Pošto je izvještaj tajnikov i blagajnikov s odobravanjem na znanje primljen, predloži podružnički tajnik za godinu 1901. da bi se izveli ovi izleti: 1.) u špilju Pčelinu (kod Vrebca,) 2.) na izvor Like (kod Medka) i to: na 24. lipnja, kada se u crkvi sv. Ivana u Velebitu slavi blagdan Ivana Krstitelja ili Usjekovanje, dne 29. kolovoza, 3.) na ponor Like (u Kosinju), 4.) u Budinu ledenicu (kod Perušića) na Križevo, dne 14. rujna, 5.) na Sv. Brdo (1753 m.), za tim nekoliko manjih zabavnih izleta u okolini Gospića. Presvjetli gosp. B. pl. Budisavljević istaknu, da bi bilo liepo, da se pođe i na Plitvička jezera i da se pri tome vine na vrh Gole Plješivice (1659 m.)

Za unapredjenje i svrhu »Visočice« zagovara podružnički tajnik, da se prokrči i uredi nogostup (staza) na Oštrc nedaleko Gospića, odakle se otvara ponajljepši izgled na Ličko polje, te da se podružnički znak dade izraditi. Oba ta predloga primljena su jednoglasno.

Za tim se je prešlo na pretresanje nadopunjениh podružničkih pravila, koja su uz neke preinake, što su ih predložila gg. M. Orlić i I. Kovačević, jednoglasno prihvaćena.

U upravni odbor »Visočice« za god. 1900. izabrani su:

Predsjednik: Rikardo Schmidinger, kr. žup. šum. nadzornik.

Podpredsjednik: Ljudevít Kekić, c. i kr. um. satnik.

Tajnik: Dragutin Franić, kr. profesor.

Blagajnik: Dane Travica kr. profesor.

Zamjenici: { Davorin Trstenjak, ravnatelj više djev. škole.
                  { Luka Trgovčević, kr. profesor.
                  { Nikola Pavelić, veleposjednik.

Nadzorni odbor: { Franjo Canjuga, župnik i opat.
                  { Mito Orlić, kr. žup. škol. nadzornik.
                  { Fran Sudec, knjigovodja.

Pozdravivši novi predsjednik stare i nove članove, zaključi skupštinu. —
Novi članovi »Visočice« jesu:

Begović Mijo, kr. sudbeni pristav.

Benak Aleksander, kr. kot. predstojnik.

Došen Karlo, kr. žup. šum. vježbenik.

Canjuga Franjo, opat i župnik.

Dimić Danilo, agent.

Kovačević Ivan, kr. sudb. pristav.

Dr. Mance Dragutin, kr. kot. liečnik.

Dr. Marušić Josip, kr. profesor i kateheta.

Mihić Milan, kr. finac. revident.

Novko Miško, kapelan.

Njegovan Petar, načelnik.

Petaj Petar, kr. sudb. viečnik.

Ratković Božo, trgovac.

Sokup Dane, kr. sudb. pristav (Perušić.)

Stiplošek Josip, kr. kot. pristav.

Vouk Vale, ljekarnik.

Zugaj Vilim, kr. inžinirski pristav.

Broj svih članova »Visočice« iznosi sada 64.

U Gospiću, dne 1. travnja 1901.

Schmidinger,
predsjednik

Dragutin Franić,
o. g. tajnik.

Članovi »Visočice« 1.900.

Begović Mijo, kralj. sudbeni pristav.

Benak Aleksander, kralj. kot. predstojnik.

pl. Budisavljević Bude, kr. veliki župan.

Butković Ivan, kr. financ. oficijal.

Canjuga Franjo, opat i župnik.

Dimić Danilo, agent.

Dollezil Vladimir, kr. drž. nadmjernik.

Došen Dragutin, kr. žup. šum. vježbenik.

Došen Jerko, kr. drž. revident.

Došen Marko D., trgovac.

Franić Dragutin, kr. profesor.

Dr. Grošić Ferdo, kr. žup. fizik.

Hanicki Valerijan, kr. žup. inžinir.

Hellman Marko, c. i kr. satnik um.

Jelić Emil, kr. kotarski pristav.
 Jurčić Anton, kr. financ. perovodja.
 Karan Jakov, kr. upravitelj kaznione.
 Kekić Ljudevit, c. i kr. satnik u miru.
 Korica Nikola, trgovac.
 Kovačević Ivan, kr. sudb. pristav.
 Križ Josip, kr. sudbeni vijećnik.
 Lovrić Frane, učitelj.
 Dr. Mance Dragutin, kr. kot. liječnik.
 Dr. Marušić Josip, kr. profesor.
 Mihić Milan, kr. financ. revident.
 Nikšić Josip, trgovac.
 Novko Miško, kapelan.
 Njegovan Petar, načelnik itd.
 Orlić Mito, kr. žup. školski nadzornik.
 Paulić Josip, kr. financ. ravnatelj.
 Pavelić Nikola, trgovac.
 Pavičić Nikola, kr. tamničar.
 Petaj Petar, kr. sudbeni vijećnik.
 Petričević Marko, kr. profesor.
 Prpić Janko, gostioničar.
 Ratković Božo, trgovac.
 Ristović Kosta, trgovac.
 Rosandić Joso, gostioničar.
 Rukavina Ivan, kr. profesor.
 Rukavina Martin, trgovac.
 pl. Rukavina Šandor, kr. domob. nadporučnik.
 Stanić Nikola, kr. pristav pošte i brzojava.
 Dr. Steinfl Božo, kr. kotarski liječnik.
 Stiplošek Josip, kr. kot. pristav.
 Stožir Ivan, kr. zamjenik držav. odvjetnika.
 Sudec Fran, knjigovoda.
 Schek Viktor, kr. oruž. poručnik.
 Schmidt Fran, predsjednik kr. sudb. stola.
 Schmidinger Rikardo, kr. žup. šum. nadzornik
 Šulek Stjepan, kr. žup. školski nadzornik.
 Travica Dane, kr. profesor.
 Trgovčević Luka, kr. profesor.
 Trstenjak Davorin, ravnatelj više djev. škole.
 Vajdohar Josip, opć. bilježnik.
 Vendler Josip, kr. sudb. vijećnik.
 Vomačka Dragutin, kr. podžupan.
 Vouk Vale, ljekarnik.
 Žugaj Vilim, kr. žup. in. pristav.

Gospić, dne 1. travnja 1901.

Schmidinger,
predsjednik.

Dragutin Franić,
o. g. tajnik.

Osim toga jesu vanjski podružnički članovi »Visočice« ovi:

Blašković Aleksander, kr. kot. predstojnik (Perušić), Rukavina Jurica, kr. šumar (Perušić), Sokup Daniel, kr. sudb. pristav (Perušić), Stipac Ivan, ravnaj. učitelj (Smiljan) Drenovac Mile, kr. drž. nadšumar (Sv. Rok Lovrinac), Vukelić Frane, trgovac (Sv. Juraj.)

Moje putne sgode i nesgode.

Iz zapisaka jednoga hrvatskoga planinara.

(Svršetak).

Bilo je podne, kad sam od puta satrt, prašan, gladan i žedan došao u nepoznato mi Lešće. Stanem časak na cesti, a tad upravih korak prama prizemnom župnom dvoru. Oko dvora ni žive duše, a vrata zatvorena. Prisluškujem na sve strane, ali ni daha, kao da sam pred ukletim gradom. Unidjem u hodnik, stanem i prisluškujem. Na jednom razaberem topot nogu, napnem uho, da čujem odkuda topot dolazi. Pokucam i unidjem. Soba u koju sam unišao, kao i cieli župni stan bijahu prazni, okolo nas ležale su po podu razasute knjige, spisi i župničke knjige i kojekakve sitnarije. Usred sobe zaustavio se župnik, komu se predstavih i preporučih. Nada se izjalovila; župnik, tek imenovan, nije me mogao primiti, jer se selio, a u kući ne bijaše nikoga, koji bi nam spremio ručak. Izpričav i oprostiv se, podjem u bližnju gostionicu, gdje sam za malo novaca i malo jeo i onako pola sit krenuo dalekim Gackim poljem i Špiljnikom prama Otočcu, razmišljavajući uz put kamo će se skrenuti, gdje prenoći i prehraniti. Sjetio sam se u dobri čas, da ima u Otočcu učitelj Nikola S., koji je na građanskoj školi predavac prirodopis. Saznav gdje mu je stan, podjem tamo i nadjem ga kod kuće. Primio me liepo i ljubezno, kako iskreni sudrug sudruga prima i u posebnoj sobi prizemlja nastanio.

Prijan Nikola bijaše mladoženja, pa je plivao u slasti i lasti bračnoga života. Bijahu u njega u posjetima tast i punica, koji su dan prije otišli, a meni načinili prostor, jer me inače sudrug nebi imao gdje smjestiti.

U Otočcu razgledao sam stari grad, pošao do Prozora i razvalina istoimena grada s koje sam visine razgledao često krvlju okvašeno Gacko polje, zaustavljao oko po onim kamenim vrhovima i pod večer se vratio u Otočac. Idući lagano, glavnom ulicom, na jednom me netko potrepta rukom po ramenu, Obazrem se i zagledam mojega dobrogog prijatelja Slavoja M., koji je prije nekoliko godina kao liečnik preminuo u Varaždinu. Moj dolazak u velike ga zanimalo i prva mu bijaše, da me zapita kuda će sutra. Kad sam mu priobčio, da se spremam na Plitvice, skočio je u zrak, rukom lupio o bedro, prihvatio mi desnicu i počeo njome tresti od same radosti. Dogovorismo se, da ćemo sutra zorom, pa tako i bilo. Moj se Slavojević dobro spremio, torbak mu bijaše pun raznih jela, a u zakutku žario se i pečen kokot. No glavno bijaše ono, što je prijatelj iztegnuo iz žepa. Mislite možda, da novac, oj nije, iztegnuo je nešto, što na

putovanjima vriedi više od novca: bielo pismo, što mu ga napisao ujak — auditor na trgovca D. u Vrhovinama.

— Ne boj se Dragutine, kad je ovo pismo u nas, sve će biti dobro.

Udarismo Gackim poljem prama Podhumu ili kako narod veli »Podumu« razgledasmo razvalinu crkve sv. Marka, zaustavismo se kod potoka Radnovca i evo nas kod Zalužnice, odkuda se počesmo uzpinjati Malom Kapelom. Odmaknuvši od sela, izadje pred nas neki seljak, te nas umoli, da mu dademo duhana. Rekosmo mu, da duhan ne pušimo i podjosmo dalje. Nismo dugo išli, ali isti seljak dodje pred nas po drugi puta te nas ponovno zamoli duhana. Rekosmo mu i opet da ne imamo duhana i podjosmo oštrim korakom dalje. Seljak se na cesti ustoboči, gledajući za nama. Što je pri tome mislio? Držim, da ništa dobra, ni plemenita.

Nagaziv se one kamene ceste, borme smo se i utrudili i željno čekali na prigodna kola i sbilja zagledasmo jedna, nu kako su se konji jedva vukli, nije nas krajšnik htio povesti ni za plaću. Podjosmo pješice i dodjosmo oko desete ure od znoja pokisnuti u Vrhovine, gdje g. D. ml. prelasmo našu putnicu — preporučno pismo. Kad je zagledao podpis, nije lista ni dočitao, već nas odmah poveo u sobu i tu gospodski podvorio. Poslije doručka spremismo se na daljni put, ali ne pješice, već kolima. Gospodin D. uvali u sieno but pečene janjetine, veliku čuturu svetojanca i hljeb domaćeg kruha.

Naskoro dodjosmo na veoma loš kolnik. Svaki bi čas u kolima poskočio, glava mi je klimala kao bogomoljici, a uz svu nevolju odmicalo nam se i sjedalo i na jednom bijasmo na goloj daski. Nakon čudne i mukotrpne vožnje do koturasmo se do Crne vlasti, prodjosmo Babnim potokom, zagledasmo samotne razvaljne pustoga Perušića-grada i velebnu Golu Plješevicu, koja je potresla našom dušom. Unidjosmo u hladovitu smrekovu šumu, začusmo buku vode te se poveselismo, da smo Plitvicama na pragu, nu kad tamo, zagledasmo potok Ljeskovac, glavnu žilu kucavicu gornjih ježera. U 5 sati po podne bijasmo u seoci Ljeskovcu, gdje je g. D. imao svoju pilu. Svratismo se Rafaelu Jelovcu, koji nas je ponajprije podvorio kiselim mliekom. Ovo nam je osobito godilo, jer nas je ugodno hladilo, nu oko nam se zakriesilo, kada poput jabuke rumena kćerka unidje zažarenim pilićima, koje prikvavismo čašom dobra vina. Kako bijasmo nas trojica mladi, ugrijao nam svetojanac naskoro našu krvcu, razvezali se jezici, živahna odpočela debata, počelo se nazdravlјati, a borme zaorila i hrvatska pjesma.

U cik zore zagledao sam Proščansko jezero i časak uzbudjene duše plovio njegovom površinom u onoj preugodnoj hladovini planinskoga zraka u kojem se raztапao etirički miris naokoličnih jela i smreka. Bilo mi je težko u duši, pričnjalo mi se, da će mi dah stati i tek mi olahkotilo onda, kad smo zapjevali: »Oj talasi«.

Danas se na Plitvice i oko Plitvica putuje lahko, nu ne bijaše tako god. 1874. i kasnije. Jedno mi je veoma milo i premilo, da sam naime vidio Plitvička jezera, dok ih još nije taknula čovječja ruka. Čim je prva lopata zabola

i prvi dinamit počeo kršiti i lomiti tisućljetu liticu, od onda je počelo ne stajati, prvobitnih Plitvica i po malo će nestati i nekoć divotne one prirodne slike. Kad sam bio g. 1894. po drugi puta na jezerima, našao sam tamo perivojske puteve, našao puno toga, ali nisam našao, što je priroda kroz vjekove gradila, jer je to udobnosti radi uništila čovječja ruka, da Plitvička jezera poljepša!

Uzpesmo se nad jezero Galovac, odkuda nam razdragana duša zagleda sedam jezera, spustimo se do obale jezera, sabirući i bilježeći na sve strane, te krenusmo Kozjaku, ali uz put i skoro nastradasmo, jer nam nad jednim slapom pod nogama pukla daska u onaj čas, kad smo na nju stupili. Sa obale Kozjaka dovikne naš Mijat krmilaru da nas na svojem »kerepu« prezeve.

Prevezav se, podjosmo do putničke kuće, koju naši Krajišnici i sada zovu »carskom kućom,« te unidjosmo u sobu prvoga sprata u kojoj bijahu dugi stolovi i klupe povrstane u dva reda. Sve četiri drvene stiene bijahu zabilježene imenima posjetnika medju kojima zagledasmo i ime našega kremenjaka Frana Kurelca. Mnoga rodoljubiva misao bijaše tu zabilježena, mnoga kitica slavila je krasotu jezera.

Što su onda posjetnici bilježili na stiene, bilježe danas u spomen-knjigu a razblažuju se u onom udobnom hotelu, što ga podiglo »Plitvičko družtvo.«

Glavna točka našega duljnog puta bijahu slapovi Plitvice, do kojih dodjosmo mučno i težko, dočim se sada do njih prošećeš Dorotejinim putem. Moradosmo na drugu obalu Kozjaka i to na ono mjesto, gdje se ruši u Milanovo jezero. Kako je od jake kiše voda brvi stranom poremetila, stranom odnesla, ne bijaše druge, već da si uredimo put. Tamo se pod klisure stisnuo mlin i nadajući se, da je tko unutra, izpalismo nekoliko hitaca, ali ne bijaše ni žive duše.

Počesmo gaziti vodu, pazeći da nam se na sklizkom kamenju ne omakne nogu, tu i tamo podavalci smo si ruke, položili dasku, da načinimo brv, dok nam duboka voda ne zaprijeći put. Biti ovdje, a ne viditi slapa Plitvice, na to nismo htjeli ni pomisliti i zato se nadjosmo za čas kako nas majka rodila, stupismo u vodu i smjestismo novu brv. Težkom mukom dodjosmo na lievu obalu Kozjaka. Vratolomnim putem, kozjim putem i probijajući se gušticom, dodjosmo do jedne točke s koje zagledasmo Okrugljak dolnji, kojeg hrani Milanovo jezero. Krenusmo na lievo i za dobre pô ure zagledasmo, čemu se čude domaći i strani putnici: veličajni slap Plitvice. Uhvativ se jednom rukom za javorov grm, drugom o jednu pećinu, stajao sam tu kao niem, a ona buka slapova ječila je daleko u prirodi.

Vraćasmo se istim putem i sastasmo kola sa dva gospodina, koji dolažahu iz Plaškoga, kojim putem sam krenuo god. 1894. Kad su došli do mjesta gdje se Kozjak ruši u Milanovo jezero, savjetovasmo gospodi da kola ostave i da vodu pregaze. Nagovarali mene, da sjednem prvi, nu meni se nije nikako dalo, zato podju prijatelji sa gonićem. No jedva što je taj potjerao konja, puče im u vodi klin i evo zla, i hvala Bogu da ne bijaše u onaj kobni čas i gorje.

Konj potegne prednje kotače, a zadnji sa gospodom pod vodu, koja poče, kako je kod slapova jaka, nositi sieno, jastuke, limenku za pastrve, pa zato grabi

jedan ovo, drugi ono, dočim je treći pazio, da voda što u Milanovo jezero ne odnese. Kako su kola ugrezla medju koturine, jedva ih izvukosmo, a Mijatu rekosmo, da usječe drenov klin. Mokro odielo razmjestismo po travi, čekajući neustrpljivo, dok ga sunce posuši.

Došavši u Ljeskovac dočeka nas dobričina Jelovac objedom, ali nas počast i pastrvama iz Prošćanskoga jezera, od kojih sam nekoliko komada spremio za muzej, jer ih još nije imao iz Plitvičkih jezera.

Iz Ljeskovca krenusmo u 3 sata i po, a u 6 sati bijasmo u Vrhovinama gdje nismo samo odmorili, već se i pozabavili i tom prilikom zaboravili, da je ura naš gospodar.

Sunce je tonulo za kamene vrhove, a mi krenuli pješice u Otočac. Uhvatila nas noć, a mi za ciela puta ni duše sastali. Minusmo sretno Zalužnicu, nu kad smo došli do Podhumu, tako mi Slavoj smalaksao, da malne nije mogao s mesta. Sjedne uz cestu i predloži, da prenoćimo medju razvalinama sv. Marka, čemu sam se odlučno protivio, jer po razvalinama ima kojekakove gamadi. Podjosmo lagano, a za umorno nam se tielo činilo, da u njemu škriplju sglobovi i napokon dodjosmo satrveni u Otočac, gdje smo sladko prenoćili. 7. rujna spremim se na put, zahvaliv se usrdno prijateljima na liepu dočeku i ljubeznom sretanju.

Sa prijateljem Slavojem nadjem se poslije u Zagrebu, koji mi u spomen na šeg plitvičkog puta darova 28. rujna po mene dragocjeno knjigu: »Die Topographie der Karlstädter Militärgrenze in Croatiens«, koju je napisao g. 1850. vrl i čestiti Julije Fras, školski nadzornik u Karlovcu. Ova mi je knjiga premila uspomena na mog toli rano preminulog Slavoja, sina pokojnoga pedagoga Zaboga Mařika.

Iz Otočca krenem kolima u Brlog, a vozio me seljak Zrinski. Pozdravom angjeoskim unidjem u staro ono mjesto i upravim korak prama stanu N-a. Bijaše na prozoru, nu čim me zagleda, umakne s prozora i zatvori ga i time mi dao mig, da mi zatvara i svoja vrata. Krčmaru naloži da mi dade večeru i sobu na njegov račun, a meni reče, da će naskoro doći, da se malo porazgovorimo. Čekam i čekam, ali mojega »dobrotvora« nema te nema i napokon mi se ciela stvar čini a i smješna i sumnjiva, koja mi nije dala spavati.

— Vi čekate gospodina; on vam neće doći, reče krčmar, kad me vidio da sam se snuždio i smrknuo.

— On vam neće doći, vi njega ne poznate, on vas je mogao primiti, ali nije htio, i poče mi pri poviedati koječega.

Drugi sam dan u jutro uranio i rano pokucao na vratima nepoznata mi sudruga M. izpri poviedao mu cielu stvar i umolio ga, da mi pozajmi toliko, da namirim račun. Platio je sam i time me riešio težke brige.

Preko gore Škamnice krenem u Brinje i podjem opatu i župniku S., koji mi u ime putnoga troška stisnuo u ruku dve forinte i tako me malo odteretio. Tu nadjem župnika S. iz Jezerana, koji me poveze do Križpolja i izruči tamo vrlomu veletržcu Pavloviću, koji me liepo primi i podvori. Došao sam baš

u sgodan čas, jer se dobroćudni starina spremao za Ogulin i toga radi me poveze preko Vellke Kapele do Munjave. Tu sam se zaustavio da u tamošnjem potoku potražim riedku ribu *Telestes polylepis*, koja je za našu domovinu takodjer endemička. Nastanio sam se u gostonici g. Ivana K., koji mi bijaše ciele večeri drugom, a ja mu za stolom pripoviedao, što sam sve na putu vido, čuo i doživio. Kad sam u jutro pitao za račun, reče mi, da takovi ljudi ne plaćaju, jer je dosta da se muče.

Spomenuto sam ribu našao, narodno ime zabilježio, gospodinu se K. liepo zahvalio i tada krenuo pješice u Ogulin i ravno na poštu jesu li tamo novci po koje sam još iz Gospića pisao. I došli su, a ja sjeo u prvi vlak i krenuo u Zagreb, gdje me je moja zabrinuta supruga objeručke dočekala.

D. Hirc.

Društvene viesti.

Konstituiranje novoga odbora. U svojoj sjednici od 12. svibnja o. g. konstituirao se je novo izabrani odbor nakon izjave dosadanjega tajnika, da ne bi mogao ni na koji način primiti ponovni izbor za tajnika poradi svojih privatnih prilika, pa se najsrdačnije zahvaljuje odboru za izkazanu mu čast.

Tajnik: g. profesor Vjekoslav Novotny;

Blagajnik: g. Ivan Exner;

Ekonom: g. Antun Hergula.

Društvene diplome i društveni znakovi. U istoj odborskoj sjednici zaključio je odbor, da se nabavi 100 komada diploma, koje će moći članovi dobiti uz primjerenu odštetu, i 50 komada društvenih znakova dosadanjega oblika i iste cijene.

Društveni izleti Za 29. lipnja o. g. određen je izlet društvenih članova u Krapinu. Pobliže oglasit će se u dnevnicima.

Novi članovi društva. Od 1. siječnja pristupili su društvu kao redoviti članovi:

- 1.) g. Mato Vrgoč u Zagrebu.
- 2.) g. Lovro Vochel u Zagrebu.
- 3.) g. Adolf Šertić u Zagrebu.
- 4.) g. Ivan Muha u Zagrebu.

Raznice.

Zanimiv vidik. Zemaljsko dobro Božjakovina leži u dalekoj ravnici, pa se ipak s te ravnice otvara vidik na četiri naše gore tako poučno i jasno, kao riedko sa koje visine. Podjemo li cestom prama jugo-izтоку do Blahina mira, zاغledat ѡemo u jedan mah Samoborsku, Zagrebačku, Kalničku goru i Ivančicu. Naročito se jasno iztiče Zagrebačka

gora kada sunce iza nje zapada, kao što to bijaše ljetos sredinom mjeseca travnja, kad ti se pričinjalo, da je sunce sjelo na samu goru. Tvoje ju oko gleda od Zakićnice kod Jablanovca, pa sve do zadnjih ogrankaka kod Sv. Ivana na Zelinici.

Osobit bijaše pogled na Zagrebačku goru iz Božjakovine 17. travnja rano u

jutro. U noći pa je snieg i zaprašio cielu goru podno koje se prostrlo ogromno magleno more. Nebo bijaše čisto i modro i tek u stanovitoj visini pružio se nad gorom oblak sivo-biele boje. Oko 6 ure razsvetljilo je sunce najviše bregove u gori, a malo po malo segnulo je i do njezina podnožja.

Zanimiv je pogled iz Božjakovine i na onaj ogrank Zagrebačke gore na kojem se bieli stara crkva u Prozoru.

Potok Medveščak. Od naših gor skih i planinskih potoka Medveščak je poznat odavna svakomu Hrvatu, jer je do najnovije doba proticao naš bieli Zagreb, dok mu korito ne urediše i ne preložiše, odvedši ga posebnim kanalom u Savu. Još polovinom XIV. veka zvao se je taj potok Cirkvenik ili Cirkvenica, a istom koncem toga veka zove se Medveščak, dočim se Zagrebačka gora u staro vrieme zvala Medvednica.

O tom potoku bilo je velikih pripora među gradskom obćinom i zagrebačkim kaptolom radi prava gradnje mlinova, koja se borba svršila istom g. 1392., kad se je odredilo koja je obala gradska, a koja kaptolska.

U XV. vijeku zove se Medveščak Medvednica. Godine 1434. na 6. srpnja razpravljalja se pred banom Matkom Talovcem težka parnica među kaptolom i gradskom obćinom radi toga potoka. Kaptolski izaslanik kanonik kantor Ivan tužio je gradsku obćinu, da su njezini gradjani provalili kao biesni u vrt župnika sv. Emerika (danas Zavrtanica, odnosno zapadni dio Palmotićeve ulice), kroz koji teče Medveščak i ondje da su mu posjekli zelje, pogazili povrće i zatrptali prikope, kojima se taj vrt natapao. Ban dosudi vrt župniku sv. Emeriku, a gradsku obćinu kazni glombom od 100 dinara.

I zagrebački kaptol ogriešio se god.

Sadržaj: Glavna skupština »Hrv. plan. družtva« u Zagrebu. — Glavna skupština planin. podružnice »Visočice« u Gospicu. — Moje putne sgode i nezgode. — Društvene viesti. — Raznice.

Odgovorni urednik: **Dragutin Hirc.** — Vlastnik i izdavatelj: „**Hrv. planinarsko družtvo.**“ Tisak **Antuna Scholza.**

1475. o Medveščak, kad je jedan dio te vode, koja je tekla prokopom na gradske mlinove, svratio u korito. Na molbu gradske obćine naloži kralj Matijaš kaptolu, da popravi splavnicu i da svede rukav potoka opet na gradske mline. Godine 1476., kada se kaptol opasao zidom i izkopao pod njime duboki i široki jarak, napustio je u nj potok Medveščak, kojom prilikom je radi njega opet došlo do nekakovih prepiraka.

Na Medveščaku bijaše već za rana mlinova, a onaj kanal, što je vodio od kožarnice do bivšega Krvavoga mosta, sagradjen je svakako prvom polovinom XIII. vijeka. Najstariji mlinovi spominju se kod krvavoga mosta i to arcidakona i kanonika zagrebačkoga Petra. U razprti potlašnjoj dosudio je kralj Bela IV. g. 1259. dva mлина samostanu a treći gradskoj obćini, dok dodje u ruke sinovima baňa Mikića, od kojih ga kupi Stjepan Vrag Prodanić, ali i izgubi radi veleizdaje, te ga kralj Sigismund darova g. 1398. zagrebačkomu biskupu Eberhardu Albenu.

Preko potoka Medveščaka vodila su radi prometa dva velika drvena mosta, »pisani most« (poslije krvavi most), a drugi kod vrela Manduševca ili Manduševački most Kraj pisanoga mosta bijaše i kupalište, nekoć takodjer svojina biskupa Albena *

Od nestalih pritoka Medveščakovih spominjemo potočić Ilicu, koji je tekaо u gradskom podgradju (»puteus scaturiens Ilicza vocatus« ili »fluvius Ilicza«.) Tkalcic misli, da je tako nazvan od ilova tla, kojim je tekao. Od ovoga potočića, dobilo je cielo podgradje svoje ime, koje se danas sačuvalo u imenu najživahnije zagrebačke ulice.

D. H.

* Ivan Tkalcic: Spomenici grada Zagreba. Sv. I., II. i III.